

ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ РОБОЧОГО АПАРАТУ НЦБ ІНТЕРПОЛУ В УКРАЇНІ

Чим більше світ входить у процеси глобалізації, тим більше держави відчують потребу у міжнародному співробітництві в боротьбі зі злочинністю. Таке співробітництво реалізується або в рамках міжнародних правоохоронних організацій, або на рівні двосторонніх договорів та угод. Особливе місце серед міжнародних організацій у сфері боротьби зі злочинністю належить Міжнародній організації кримінальної поліції (МОКП) або Інтерполу.

Дослідники історії МОКП зазначають, що навколо Інтерполу з часу його заснування точилися численні дискусії щодо правового статусу організації та повноважень її працівників.

Питання міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю та міжнародно-правового статусу Інтерполу висвітлювали О.М.Бандурка, Л.Д.Тимченко, В.Г.Буткевич, В.С.Овчинський, Д.О.Компанієць, Г.О.Душейко, В.А.Некрасов, В.Я.Мащок, В.Б.Смелік та ін. автори. Проте правові та організаційні засади діяльності працівників Робочого апарату Національного бюро Інтерполу в Україні залишаються недостатньо дослідженими. Автор цієї статті має на меті шляхом аналізу нормативної бази з'ясувати правові засади діяльності працівників РА НЦБ Інтерполу в Україні.

Є доцільним насамперед сформулювати мету діяльності Інтерполу та функції цієї організації. Діяльність Інтерполу ґрунтується на Статуті 1956 р., який передбачає, що метою організації є: «забезпечення та розвиток взаємного співробітництва всіх установ кримінальної поліції в межах існуючого законодавства країн та Загальної декларації прав людини; створення та розвиток установ, які можуть плідно працювати у галузі попередження та боротьби зі злочинністю»¹.

О.М. Бандурка зазначає, що ця організація, насамперед, покликана виконувати функцію інформаційного забезпечення боротьби з транснаціональною злочинністю, реалізуючи, власне, роль посередника між поліцейськими службами

© КУЛЬТЕНКО Олександр Володимирович – здобувач Київського національного університету внутрішніх справ

країн-членів організації. Головне призначення Інтерполу – координація роботи поліцейських відомств у боротьбі з кримінальними злочинами міжнародного характеру; оперативне надання поліції окремих країн інформації, необхідної для здійснення практичних заходів щодо виявлення і затримання кримінальних злочинців, діяльність яких виходить за межі однієї країни. Крім того, важливим напрямом роботи Інтерполу є узагальнення кримінальної статистики, отриманої від поліцій країн-членів організації, вивчення динаміки розвитку злочинності у світовому масштабі, аналіз її новітніх проявів тощо².

Органами Інтерполу є Генеральна асамблея, Виконавчий комітет, Генеральний секретаріат, національні центральні бюро, а також радники.

Варто звернути увагу на відсутність офіційної міжурядової угоди, належним чином підписаної та ратифікованої, яка б засновувала Інтерпол. Дехто це розглядає як підставу вважати Інтерпол неурядовою організацією. Проте такій думці суперечить саме формулювання деяких положень Статуту, вважає В.С.Овчинський, який у 1997–1999 рр. очолював НЦБ Інтерполу в РФ³. Наприклад, хоч відповідно до ст. 4 Статуту членами Організації є офіційні поліцейські органи, а не держави, цією статтею встановлено, що заявка на членство має подаватися відповідною урядовою владою.

Статтею 45 Статуту встановлено, що поліцейські органи представляють свої держави. Цю статтю слід розглядати разом з додатком I «Перелік держав, до яких діють положення статті 45 Статуту». Крім того, ст. 7 Статуту передбачає, що кожна країна може мати тільки одного голову делегації, який призначається компетентним урядовим відомством. Стаття 32 Статуту визначає необхідність для кожної держави призначити власне Національне центральне бюро. Відповідно до ст. 13 Статуту тільки один делегат від кожної держави має право голосу на Генеральній Асамблеї, а ст. 18 Загальних Правил це виражає ще конкретніше: кожна держава-учасниця має один голос.

Отже, з цих положень Статуту та Загальних Правил цілком очевидно, що насправді членами Інтерполу є держави, оскільки тільки компетентне урядове відомство у кожній державі (відповідно до національних законів) призначає голову делегації на Генеральну Асамблею, вказує кількість бюджетних одиниць, які кожна країна збирається оплачувати щороку, направляти запрошення на Генеральну Асамблею по дипломатичних каналах. Ця обставина ясно вказує на міжурядовий характер МОКП – Інтерпол, вважає В.С. Овчинський.

Національні центральні бюро є одночасно структурними підрозділами Інтерполу і поліцейськими органами держав-членів. Л.Д. Тимченко зазначає, що з точки зору міжнародного і внутрішнього права такий статус національних центральних бюро є унікальним⁴. Такої самої думки й автори монографії «Міжнародний розшук: теорія та практика», які зазначають, що аналогів національним центральним бюро Інтерполу немає у структурах інших міжнародних організацій⁵.

Історія НЦБ Інтерполу в Україні бере початок з 1993 р. Постановою «Про Національне центральне бюро Інтерполу» від 25 березня 1993 р. № 220 Кабінет Міністрів України встановив, що взаємодія правоохоронних органів України з компетентними органами зарубіжних держав щодо вирішення питань боротьби зі злочинністю, що має транснаціональний характер або виходить за межі країни, здійснюється лише через Національне центральне бюро Інтерполу⁶. Цією постановою встановлено, що МВС виступає як Національне центральне бюро Інтерполу, передбачено утворення робочого апарату НЦБ та затверджено Положення про

національне центральне бюро Інтерполу. Тобто йдеться не про створення НЦБ як органу, а про надання МВС певного статусу у певних стосунках.

Положення про Національне центральне бюро Інтерполу – це документ, який, власне, і визначає безпосередньо правові засади діяльності НЦБ Інтерполу в Україні, або, як зазначено в документі, Укрбюро Інтерполу. Зокрема, Положенням встановлено, що повноваження Укрбюро Інтерполу покладаються на МВС (у рамках якого створюється Робочий апарат Бюро), що Укрбюро Інтерполу у своїй діяльності керується Конституцією та законодавчими актами України щодо боротьби зі злочинністю, міжнародними договорами України, Статутом та іншими нормативними документами Інтерполу, нормативними актами МВС, а також цим Положенням. Основні завдання Укрбюро Інтерполу цим Положенням визначені як: координація діяльності правоохоронних органів країни у боротьбі зі злочинністю, що має транснаціональний характер або виходить за межі країни; забезпечення взаємодії з Генеральним секретаріатом та відповідними органами держав-членів Інтерполу в боротьбі зі злочинністю; оцінка рівня поширення в Україні злочинності, що має транснаціональний характер, і загрози злочинної діяльності громадян України за кордоном. Відповідно до цих завдань Положенням визначені функції Укрбюро Інтерполу.

Цим самим Положенням встановлено, що робочий апарат Укрбюро Інтерполу є самостійним структурним підрозділом центрального апарату МВС, його очолює керівник, який призначається наказом МВС, а структура і штати робочого апарату Укрбюро Інтерполу затверджуються міністром внутрішніх справ.

Важко переоцінити значення для НЦБ Інтерполу власного установчого документа – затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 220 від 25 березня 1993 р. Положення про НЦБ Інтерполу в Україні. Особливо, якщо врахувати, що не всі підсистеми органів внутрішніх справ України мають затверджені урядом положення, які наділяли б ці органи певним статусом, визначали їхні функції тощо.

Проте, до 1997 р. Положення про НЦБ Інтерполу в Україні залишалося єдиним нормативним актом, який безпосередньо встановлював засади діяльності НЦБ Інтерполу та його робочого апарату. 9 січня 1997 р. наказом МВС України, Генеральної прокуратури України, СБУ, Держкомкордону України, Державної митної служби України, Державної податкової адміністрації України було затверджено за № 3/1/2/5/2/2 Інструкцію про порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів, яка зареєстрована у Міністерстві юстиції України 26 лютого 1997 р. за № 54/1858⁷.

Цією Інструкцією ще раз закріплено, що підрозділом, на який безпосередньо покладається організація виконання функцій МВС України як Національного центрального бюро Інтерполу, є робочий апарат Укрбюро Інтерполу. НЦБ забезпечує співробітництво правоохоронних органів України та зарубіжних країн як у цілому, так і в окремих напрямках боротьби зі злочинністю і надає можливості для: підготовки та надсилання ініціативних запитів за кордон; підготовки та надсилання відповідей на запити зарубіжних правоохоронних органів; обміну оперативно-розшуковою, оперативно-довідковою та криміналістичною інформацією про підготовку і вчинення злочинів та причетних до них осіб, а також архівною та, в окремих випадках, процесуальною інформацією; обміну досвідом роботи, законодавчими та іншими нормативними актами, навчально-методичною літературою

з питань діяльності правоохоронних органів; обміну науково-технічною та іншою інформацією з питань боротьби зі злочинністю.

Цією Інструкцією визначено порядок та особливості взаємодії з правоохоронними органами інших держав під час проведення оперативно-розшукових заходів та слідчих дій з окремих категорій злочинів у сферах: економіки та фінансів; боротьби з незаконним виготовленням підроблених грошових знаків; попередження, розкриття та розслідування злочинів, пов'язаних з транспортними засобами; боротьби з посяганнями на культурні цінності та предмети антикваріату; боротьби з незаконним обігом наркотиків; боротьби з незаконним обігом вогнепальної зброї, боєприпасів, вибухівки та вибухових пристроїв; боротьби зі злочинами, пов'язаними з підробкою документів; у сфері захисту довкілля, а також для боротьби зі злочинами, пов'язаними з викраденням та незаконним перевезенням радіоактивних речовин.

Крім того, Інструкцією визначено, з яких питань та підстав правоохоронні органи України можуть звертатися до Генерального Секретаріату Інтерполу та НЦБ зарубіжних країн за ідентифікацією та перевіркою осіб за обліками поліцій таких країн; визначено можливості використання правоохоронними органами України каналів та можливостей Інтерполу для міжнародного розшуку, особливості взаємодії правоохоронних органів України з правоохоронними органами зарубіжних країн каналами Інтерполу при виконанні кримінально-процесуальних дій з розкриття та розслідування злочинів; встановлено порядок обробки та захисту інформації в НЦБ; визначено порядок формування банків даних НЦБ та стосунки із ЗМІ. Конституція України не містить згадки про НЦБ Інтерполу в Україні, як і про органи внутрішніх справ загалом. Отже, говорити про конституційно-правові засади діяльності НЦБ Інтерполу в Україні не доводиться. Віддаленим конституційним підґрунтям організації і діяльності органів внутрішніх справ можна вважати ст. 116 Конституції України, якою на Кабінет Міністрів України покладено вжиття заходів для забезпечення прав і свобод людини і громадянина та здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, громадського порядку, боротьби зі злочинністю⁹.

Немає згадки про НЦБ Інтерполу в Україні і в Законі України «Про міліцію»¹⁰.

Стаття 7 цього Закону, яка визначає організацію міліції та її підпорядкованість, не надає Робочому апарату НЦБ Інтерполу статусу окремого галузевого підрозділу, як, наприклад, державній автомобільній інспекції. Із цієї статті випливає, що робочий апарат НЦБ Інтерполу належить до кримінальної міліції. Цей Закон не містить жодної згадки про НЦБ Інтерполу чи його Робочий апарат, водночас, у ст. 8 передбачає взаємовідносини у сфері діяльності міліції між МВС України і відповідними органами інших держав та міжнародними організаціями поліції, а також встановлює, що ці відносини будуються на підставі міждержавних чи міжурядових угод і угод між МВС України та цими органами й організаціями¹¹. Однією з форм реалізації цієї норми є створення Робочого апарату НЦБ Інтерполу в Україні.

Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»¹² також не виокремлює НЦБ Інтерполу як підрозділу, який здійснює оперативно-розшукову діяльність. Із ст. 5 цього Закону випливає, що Робочий апарат НЦБ Інтерполу в Україні є підрозділом МВС України, а саме – підрозділом кримінальної міліції. Правові підстави діяльності Робочого апарату НЦБ Інтерполу знаходимо у ст. 6

Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність». Зазначивши у ній підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності, законодавець встановив, що ці підстави можуть міститися і в запитах оперативних підрозділів міжнародних правоохоронних органів та організацій інших держав. Статтею 7 цього Закону встановлено, що до обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, належить і здійснення взаємодії між собою та іншими правоохоронними органами, зокрема відповідними органами іноземних держав та міжнародних антитерористичних організацій, з метою швидкого і повного розкриття злочинів та викриття винних.

Можливість співпраці між правоохоронними органами України та інших держав передбачена і КПК України, ст. 31 якого встановлено, що «порядок зносин судів, прокурорів, слідчих і органів дізнання з відповідними установами іноземних держав, а також порядок виконання взаємних доручень визначається законодавством України і міжнародними договорами України»¹³. У світлі цієї норми Робочий апарат НЦБ Інтерполу в Україні можна віднести до органів дізнання.

Подібно до згаданих вище актів законодавства, не містить згадки про Робочий апарат НЦБ Інтерполу і Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю». Із ст. 5 цього Закону, яка класифікує органи, що здійснюють боротьбу з організованою злочинністю, видно, що робочий апарат НЦБ Інтерполу в Україні не належить до державних органів, спеціально створених для боротьби з організованою злочинністю, але має брати участь у боротьбі з цим видом злочинності як один з органів внутрішніх справ.

Цей Закон у ст. 6 окреслює основні напрями боротьби з організованою злочинністю. До них віднесено й організацію міжнародного співробітництва у цій сфері. Статтею 7 передбачено, що таке співробітництво ґрунтується на нормах міжнародного права і чинного законодавства України, міждержавних і міжурядових договорах, двосторонніх відомчих угодах¹⁴.

Функція боротьби зі злочинністю міжнародного характеру покладена на органи внутрішніх справ України і Положенням про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженим Указом Президента України від 17 жовтня 2000 р. № 1138/2000¹⁵. Відповідно до підпункту 6 п. 4 цього Положення, МВС України відповідно до покладених на нього завдань виявляє, розкриває і розслідує злочини, що мають міжрегіональний і міжнародний характер, веде боротьбу з організованою злочинністю, наркобізнесом і злочинами у сфері економіки; а відповідно до підпункту 10 п. 4 – організовує і проводить розшук громадян у випадках, передбачених законодавством України та міжнародними договорами.

Пунктом 6 цього Положення встановлено, що МВС України здійснює свої повноваження безпосередньо та через утворені в установленому порядку головні управління МВС України в АР Крим, місті Києві та Київській області, управління МВС України в областях, місті Севастополі та на транспорті, районні, районні у містах, міські управління і відділи, а також підприємства, установи й організації, що належать до сфери його управління. Щоправда, у цьому переліку не значиться Робочий апарат НЦБ Інтерполу, у зв'язку з чим виникає запитання: діяльність Робочого апарату НЦБ Інтерполу – це здійснення МВС України своїх повноважень безпосередньо чи через утворений в установленому порядку підрозділ?

З одного боку, урядовою постановою «Про Національне центральне бюро Інтерполу» встановлено, що МВС у зносинах з правоохоронними органами інших держав виступає як НЦБ Інтерполу, а Робочий апарат Укрбюро Інтерполу, відпо-

відно до Інструкції про порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів, є підрозділом, на який безпосередньо покладатиметься організація виконання функцій МВС України як Національного центрального бюро Інтерполу. На підставі цього діяльність Робочого апарату НЦБ Інтерполу в Україні можна розглядати як здійснення МВС своїх повноважень безпосередньо.

З іншого боку, наказом МВС України від 15 лютого 1995 р. № 104 «Про створення підрозділів Укрбюро Інтерполу» у структурі головних управлінь, управлінь МВС України в Криму, областях, містах Києві та Севастополі створено підрозділи Укрбюро Інтерполу¹⁶. Фактично, йдеться про територіальні підрозділи, які можна віднести до зазначених у Положенні про МВС України установ, «що належать до сфери його управління» і через які МВС здійснює свої повноваження опосередковано. Вважаємо, що однозначної відповіді на порушене вище запитання бути не може.

Варто ще раз нагадати, що Положенням про Національне бюро Інтерполу встановлено: Робочий апарат Укрбюро Інтерполу є самостійним структурним підрозділом центрального апарату МВС, його очолює керівник, який призначається наказом МВС, а структура і штати робочого апарату Укрбюро Інтерполу затверджуються Міністром внутрішніх справ. З огляду на це, логічним було б створення у структурі головних управлінь, управлінь МВС України в Криму, областях, містах Києві та Севастополі органів, які називалися б територіальними підрозділами робочого апарату НЦБ Інтерполу, а не територіальними підрозділами НЦБ Інтерполу.

Хоча, з іншого боку, Положенням про кримінальну міліцію України, затвердженим наказом МВС України № 62 від 26 січня 1997 р. «Про кримінальну міліцію України» статусом головного управління наділене НЦБ Інтерполу в Україні¹⁷, а не Робочий апарат НЦБ Інтерполу. З цього слідує, що МВС має статус головного управління НЦБ.

Термін «територіальний підрозділ НЦБ Інтерполу» вживається і в Положенні про основи організації розкриття органами внутрішніх справ України злочинів загальнокримінальної спрямованості, затверджене наказом МВС України від 30.04.2004 № 458 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 2 липня 2004 р. за № 814/9413¹⁸. Відповідно до пункту 2.5 цього Положення, з метою розкриття злочинів, що становлять підвищену громадську небезпеку, можуть створюватися посилені СОГ (міжвідомчі СОГ), до складу яких залучаються і працівники територіального підрозділу НЦБ Інтерполу в Україні. А пунктом 2.14.3 цього Положення передбачено, що такі заходи, як виїзди до зарубіжних країн з метою перевірки оперативної інформації, що стосується розкриття злочину, як підготовка запитів для проведення оперативно-розшукових заходів і слідчих дій на території цих країн, здійснюються у співпраці з НЦБ Інтерполу в Україні. Пунктом 4.21 цього Положення визначені дії працівників НЦБ Інтерполу в процесі роботи над розкриттям злочину.

Слід зазначити, що в Положенні про основи організації розкриття органами внутрішніх справ України злочинів загальнокримінальної спрямованості уже не вживається термін «Укрбюро Інтерполу». Не вживається цей термін й у прийнятих у 2003–2004 рр. указах Президента, які націлюють правоохоронні органи держави на посилення боротьби зі злочинністю та стосуються НЦБ Інтерполу в Україні.

Відповідно до п. 9 Указу Президента України від 6 лютого 2003 р. № 84 «Про невідкладні додаткові заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією», МВС, поряд з іншими державними органами, було зобов'язано: проаналізувати виконання міжнародних договорів України щодо боротьби з організованою злочинністю і корупцією; розробити з урахуванням міжнародного досвіду міжвідомчі заходи щодо підвищення ефективності використання форм міжнародного співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю і корупцією; удосконалити взаємодію правоохоронних органів з Інтерполом у боротьбі з організованою злочинністю і корупцією, посилити роль та відповідальність працівників НЦБ Інтерполу за виконання покладених на них обов'язків¹⁹.

Наступним є Указ Президента України від 22 липня 2003 р. № 740 «Про заходи щодо розвитку системи протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансування тероризму», підпунктом 1 якого Кабінету Міністрів, серед іншого, вказано: забезпечити посилення ролі та відповідальності НЦБ Інтерполу за здійснення діяльності щодо запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та боротьби з фінансуванням тероризму²⁰. На міжнародне співробітництво у сфері боротьби з організованою злочинністю націлюють і Заходи щодо усунення причин та умов, які сприяють злочинним проявам і корупції, затверджені Указом Президента України від 9 лютого 2004 р. № 175/2004 «Про систему заходів щодо усунення причин та умов, які сприяють злочинним проявам і корупції». Зокрема, цим Указом МВС вказано: постійно продовжувати разом зі Службою безпеки України, Адміністрацією державної прикордонної служби України, Державним комітетом України у справах національностей та міграції проведення з відповідними службами іноземних держав спеціальних скоординованих заходів, спрямованих на знешкодження міжнародних організованих злочинних угруповань, насамперед тих, які діють у сфері незаконного обігу зброї, наркотичних засобів, а також торгівлі людьми та нелегальної міграції²¹.

Вищезгаданими національними законами та підзаконними актами і встановлюються правові засади діяльності працівників робочого апарату Інтерполу в Україні. Є ще й ряд міжнародних договорів України, у текстах яких передбачена можливість обміну інформацією через Міжнародну організації кримінальної поліції – Інтерпол. Міжнародні договори як правові засади діяльності працівників РА НЦБ Інтерполу в Україні – це предмет окремого дослідження.

На підставі аналізу національних норм, які стосуються діяльності робочого апарату НЦБ Інтерполу в Україні, можна зробити такі висновки. Правові засади діяльності працівників Робочого апарату НЦБ визначаються як законодавчо, так і на рівні підзаконних актів. При цьому ні Конституція України, ні жоден кодекс, закон України не містять норми, у якій би згадувався НЦБ Інтерполу чи його Робочий апарат. НЦБ Інтерполу і його робочий апарат мають установчий документ досить високого рівня – Положення, затверджене постановою Кабінету Міністрів. Водночас, ряд нормативних актів містить термін «територіальний підрозділ НЦБ Інтерполу», який не дає вичерпної відповіді на запитання про статус таких підрозділів. Вважаємо, це наслідок того, що статус НЦБ Інтерполу в Україні надано МВС України.

1. Бандурка О. М. Інтерпол: Міжнародна організація кримінальної поліції: Науково-практ. посібник // МВС України. НУВС. – Харків, 2003 р. – С. 283. 2. Там

само. – С. 4. 3. *Овчинский В.С.* Интерпол (в вопросах и ответах). – М., 2001. – С. 19. 4. *Тимченко Л.Д.* Международное право: Учебник. – Харьков, 1999. – С. 445. 5. *Душейко О.Г., Некрасов В.А., Мацюк В.Я., Компанієць Д.О.* Міжнародний розшук: теорія і практика: Монографія // Державна податкова адміністрація України, Національний університет державної податкової служби України, Міністерство внутрішніх справ України, Луганський державний університет внутрішніх справ. – К., 2006 р. – С. 79. 6. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=220-93-%EF> 7. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0054-97> 8. Положення про кримінальну міліцію України: затверджене наказом МВС України № 62 від 26 січня 1997 р. 9. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р. № 2222 – IV. – К., 2006. – С. 68–69. 10. Оперативно-розшукова діяльність. Нормативно – правове регулювання / Ю.Я. Кондратьєв, О.М. Джужа, Д.И. Никифорчук, В.В. Матвійчук – К., 2005. – С. 281–283. 11. Там само. – С. 283–284. 12. Там само. – С. 48–51. 13. Там само. – С. 73. 14. Там само. – С. 261–262. 15. Про Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Указ Президента України від 17 жовтня 2000 р. № 1138 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 42. – С. 22–28. 16. Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 104 від 15 лютого 1995 р. «Про створення підрозділів Укрбюро Інтерполу». 17. *Душейко О.Г., Некрасов В.А., Мацюк В.Я., Компанієць Д.О.* Цит. праця. – С. 83. 18. Положення про основи організації розкриття органами внутрішніх справ України злочинів загальнокримінальної спрямованості, затверджене наказом МВС України від 30 квітня 2004 р. № 458 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 27. – Т. 2. – С. 375–384. 19. Про невідкладні додаткові заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією: Указ Президента України від 6 лютого 2003 р. № 84// Урядовий кур'єр. – 2003. – № 6. – С. 14. 20. Про заходи щодо розвитку системи протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансування тероризму: Указ Президента України від 22 липня 2003 р. № 740 // Урядовий кур'єр. – 2003. – № 135. – С. 4. 21. Про систему заходів щодо усунення причин та умов, які сприяють злочинним проявам і корупції: Указ Президента України від 9 лютого 2004 р. № 175 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 6. – С. 27.